

Výroční zpráva za rok 2024

Památník šoa Praha o.p.s.

*Památník šoa Praha o.p.s.
Veverkova 8, 170 00 Praha 7
IČ: 242 72 914*

OBSAH

ÚVOD	3
REALIZOVANÝ PROGRAM	4
MEDIÁLNÍ OHLASY A PR KOMUNIKACE.....	18
STATUTÁRNÍ ORGÁN, SLOŽENÍ SPRÁVNÍ RADY A DOZORČÍ RADY	19
ZÁVĚR.....	20
PŘÍLOHY	21

ÚVOD

Památník šoa Praha je nezisková organizace, která vznikla před 12 lety. Jejím hlavním cílem byla proměna historicky významného místa paměti – nádraží Bubny – na centrum vzdělávání a nové komunikace o velkých příbězích 20. století. Toto místo sehrálo zásadní roli v tragických událostech druhé světové války, protože odtud bylo deportováno na 50 000 židovských obyvatel Prahy a Československa do ghatt, koncentračních a vyhlazovacích táborů. Po válce pak nádraží zažilo i odsun pražských Němců.

Zásadním programem tvůrčího kolektivu, jenž založil neziskovou organizaci, byla prevence proti narůstajícímu antisemitismu a založení široké veřejné diskuse proti xenofobii a neustále se vracejícím negativním sociálním jevům. Cílovou skupinou pro tato témata měla být právě česká kulturní majorita Prahy, jakožto i dědici židovských příběhů, potomci přeživších v druhé, třetí, čtvrté generaci.

Centrem celého projektu byl prostor v okolí nádraží Bubny, kde zakladatelé neziskové organizace vztyčili v roce 2015 sochu Aleše Veselého nazvanou *Brána nenávratna*. Socha se měla stát základním kamenem přestavby budovy železniční stanice a její revitalizace k účelu aktivního památníku pro připomínání významných dat a velkých příběhů.

Památník ticha je název projektu, jenž v administraci neziskové organizace vznikl za účelem probouzení míst paměti spojených s válečnými deportacemi Židů z okupované Prahy. Založil projektovou přípravu, veřejnou soutěž na architektonický návrh, zadministroval tři stupně následného projektování a založil široký veřejný dialog. Již v začátcích financování přestavby objektu však došlo k předání majetku (budovy nádraží) od akciové společnosti České dráhy státní organizaci Správa železnic.

Tato proměna přinesla dobré i špatné. Dobré bylo, že s objektem se již do budoucna nepočítalo jako s nádražní budovou, takže jeho přestavba mohla být velkorysá, bez pozdějších požadavků na drážní provoz. SŽDC – později Správa železnic – však ze zákona nemohla dlouhodobý nájem uzavřít s neziskovou organizací.

V roce 2020 bylo vládou Andreje Babiše schváleno založení nové státní příspěvkové organizace (s. p. o.) Ministerstva kultury ČR, jež následně převzala původní obsah a program Památníku šoa Praha. Původní tvůrčí a autorský tým, jenž sepsal široké obsahové zadání nové s. p. o., navrhl název Památník ticha, který přijala vláda na svém zasedání o založení organizace.

S novou vládou, která mohla během několika měsíců po svém ustavení projekt začít realizovat a o dva roky později otevřít, došlo ke stagnaci. Po velmi úspěšné kulturní sezoně 2022 byl navíc zásadně redukován rozpočet na kulturní aktivity s. p. o. Široký externí tým se navzdory nepochopení státní správy a politického vedení ministerstva kultury rozhodl pokračovat v aktivitách spojených s pražským bubenským nádražím a jeho okolím. Probudil proto k nové činnosti původní neziskovou společnost a její pomocí další dva roky zajišťoval kontaktní akce, výstavy a vzdělávání. Obecně prospěšná společnost takto fakticky státní příspěvkovou organizaci dotovala.

Den po připomínkovém koncertu k uctění památky obětí tzv. terezínského rodinného tábora, který proběhl 12. července 2024 na Pražském hradě, byl (z politického rozhodnutí ministra kultury Martina Baxy) vypsán konkurz na nového ředitele s. p. o., jenž fakticky měl s výběrovým řízením málo společného, protože se do něj přihlásila pouze jediná uchazečka. Vedoucí autorského i projektového týmu Pavel Štingl byl touto cestou v podstatě odvolán a na jeho místo byla jmenována kandidátka s novým programem – od původního záměru zakladatelů značně odlišným. Další vývoj projektu se tak dostal do pochybného světla, neboť projekt založený od architektonické soutěže takto pozbyl svůj základní obsah, jenž byl fakticky jeho základním zadáním. Původní autorský tým se tak vrátil pod křídla neziskové organizace a pokračuje v programu minulých let. Program a veřejná komunikace byly hlavním motivem vzniku o. p. s. Nádraží mělo být nástrojem programu a platformou, ale v průběhu minulých let se paměťové dotyky a probouzení míst spojených s příběhy minulého století rozšířilo na celou oblast Holešovic a Letné.

Kulturní aktivity tedy pokračují dále a poté, co nové vedení státní organizace změnilo její název, vrátili se původní zakladatelé k projektovému názvu a přijali i formálně pro o. p. s. „Památník šoa Praha“ staronové jméno „Památník ticha“ (březen 2025).

Z původního záměru zůstal staronovému Památníku ticha monumentální *Jakobův žebřík – Brána nenávratna*, socha Aleše Veselého, jenž nebyl nikdy převeden státu. Podobně tak nebyly převedeny unikátní sbírka a sbírkové databáze, které jsou základem výstavních kolekcí, které putovaly po mnoha státech Evropy a jsou připraveny nadále sloužit vzdělávacím konceptům pro rozvoj kultury paměti, jenž je základem spolupráce a široké oborové komunikace Památníku ticha s partnerskými organizacemi.

Jasným autorským názorem tvůrčího týmu Památníku ticha je vydaná *Aktualizovaná synopse*, jež měla sloužit jako předloha pro stálou expozici budoucího místa paměti. Její naplnění je v současné době zásadně ohroženo, ale její „velké významy“ jsou realizovány ve výstavních koncepcích, které stále procházejí svým růstem a vývojem.

Jako bilanci svého působení posledních deseti let v bubenském prostoru vydala nezisková společnost třísvazkový katalog *Expedice Bubny*, jenž shrnuje uskutečněné a zároveň zakládá na další program společnosti v jejím obnoveném působení.

REALIZOVANÝ PROGRAM

Jedním z klíčových kulatých výročí roku 2024 byly události spojené s tzv. terezínským rodinným táborem. Památník ticha jim věnoval mimořádnou pozornost – příběhy tohoto tábora jsou totiž úzce propojeny s deportacemi z nádraží Bubny, které památník připomíná již řadu let. V souvislosti se zářijovou deportací do vyhlazovacího tábora v Osvětimi se podařilo objevit a identifikovat unikátní dobovou fotografii.

Osmdesáté výročí vyhlazení terezínského rodinného tábora v Auschwitz-Birkenau bylo připomenuto dvěma velkými vzpomínkovými koncerty financovanými z prostředků obecně

prospěšné společnosti. Druhý z koncertů, červencový, se konal na Pražském hradě a byl živě vysílán Českou televizí. Přestože šlo o letní prázdninový termín, Jízdárna Pražského hradu byla beznadějně zaplněna.

V roce 2024 zároveň vyvrcholila veřejná diskuse o potřebě posílení kultury paměti a její emancipace jako svébytného kulturního žánru. Kulatý stůl v Senátu Parlamentu ČR, konaný pod záštitou senátora Jiřího Oberfalzera, přivedl k jednomu stolu čtyři desítky zástupců paměťových organizací z celé republiky – státních i nestátních. Navázal tak na teze kultury paměti představené už na podzim 2023 v Činoherním klubu. Senát tímto potvrdil zájem institucí o spolupráci i nutnost řešit podfinancování tohoto stále důležitějšího a dynamicky se rozvíjejícího segmentu kulturní infrastruktury.

Památník ticha nadále rozvíjí své vzdělávací programy, které propojují minulost se současností a hledají smysluplné paralely. V tomto duchu vznikl i tematický cyklus diskusních setkání. Významným příspěvkem byl workshop pro studenty s názvem *Arnoštova cesta*, zaměřený na kritickou reflexi historických událostí. Projekt byl podpořen z dotace veřejné pokladní správy administrované ministerstvem financí.

Během celého roku jsme také pokračovali v dlouhodobém vzdělávacím programu pro druhý a třetí stupeň škol s názvem *Od svědectví k podobenství*. Tento seminář využívá metodu tvůrčího bádání a proměňuje klíčová témata 20. století do umělecké podoby – divadelní i filmové.

Důstojnou tečku za celoročními aktivitami představuje vydání třídílné publikace *Expedice Bubny*, která mapuje více než desetiletý proces revitalizace nádraží Bubny a jeho proměnu v moderní paměťovou instituci. K tématu zároveň vzniká dokumentární film.

Všechny realizované akce byly pro veřejnost bezplatné.

Program roku 2024

30. 1. 2024 / 9.00–13.00 hodin

Kultura paměti jako svébytná kulturní disciplína

Senát PČR – Valdštejnský palác, Praha 1

Kulatý stůl pro odbornou veřejnost o posílení významu a ukotvení parametrů kultury paměti jako žánru pod patronací místopředsedy Senátu PČR Jiřího Oberfalzera.

7. 3. 2024 / 19.00 hodin

Vzpomínka na BIIb

Veletřzní palác, Velká dvorana, Dukelských hrdinů 47, Praha 7

Slavnostní koncert k uctění obětí terezínského rodinného tábora v Osvětimi byl frázován ukázkami divadelního představení „...*because of Alma*“.

V podání Anny Brouskové a Alma Ansámblu režírovala Jaroslava Šiktancová.

...Fragment divadelního představení o životním příběhu slavné hudebnice Almy Rosé, dirigentky ženského orchestru v Osvětimi, přibližuje životní pout' virtuosky, která zahynula v pouhých třiceti sedmi letech v Osvětimi.

Hudební program zajistilo **Škampovo kvarteto**, uvedlo pro Památník ticha již kultovní skladbu **Steva Reicha *Different Trains***.

Významný americký autor ve skladbě z roku 1988 spojil své dětské zážitky z putování vlaky mezi Los Angeles a New Yorkem s poděkováním osudu za to, že žil v Americe, a ne v Evropě, kde by podobnými vlaky putoval do koncentračního tábora, jako jeho příbuzní, kteří zahynuli v nacistických lágrech.

Druhým titulem večera bylo ***Smyčcové trio Hanse Krásy***.

Autor slavné terezínské opery *Brundibár* komponoval v roce 1943 několik dalších menších skladeb. Jednou z nich jsme vzpomněli 80. výročí od jeho deportace do Osvětimi, kde v říjnu 1944 zahynul ve věku nedožitých čtyřiceti pěti let.

Večerem provázel Jan Bumba.

12.–19. 5. 2024

Divadelní přehlídka *Od svědectví k podobenství*

neděle 12. května, Činoherní klub

18.00 **Nepřátelé** (Gymnázium Přírodní škola)

Deníky (Gymnázium Přírodní škola)

pondělí 13. května, Památník ticha – hala nádraží Praha-Bubny

10.00–12.30 **workshop**

14.00 **recitace – Ropuší válka, Vajíčko, Bledý bratr**

Vojenka (Dramacentrum Bezejména, Liberec)

15.00 **Byli tři...** (ZUŠ Brandýs nad Labem) – 40 min.

16.30 rozhovor o inscenaci *Byli tři...*

18.00 **Maagal** (Taneční a pohybové studio Magdaléna, Rychnov u Jablonce nad Nisou)

úterý 14. května, Památník ticha – hala nádraží Praha-Bubny

10.00–12.30 workshop

14.00 **Deníky** (Gymnázium Přírodní škola)

15.00 **Můj terezínský deník** (ZUŠ Příbram) – 30 min.

16.30 rozhovor o inscenacích *Deníky* a *Můj terezínský deník*

18.00 **Chlapec v pruhovaném pyžamu** (DS Ty-já-tr, Praha)

středa 15. května

Výtvarný workshop (Gymnázium Přírodní škola, Gymnázium PORG)

vernisáž murálů realizovaných na ohrady staveniště nového bubenského nádraží

18.00 **Terezínské zvony – derniéra**

neděle 19. května, Činoherní klub

18.00 **Svědectví o životě v KLDŘ** (Dramacentrum Bezejména, Liberec)

Maagal (Taneční a pohybové studio Magdaléna, Rychnov u Jablonce nad Nisou)

22. 5. 2024 / 10.00 hodin

Arnoštova cesta: lekce do života

Památník ticha – hala nádraží Praha-Bubny

Diskusní a literární workshop s Evou a Josefem Lustigovými.

Podkladem pro literární dílnu byla kniha Markéry Pilátové *Arnoštova cesta*. Kniha nabízí 22 obrazů ze života spisovatele nominovaného na Nobelovu cenu za literaturu a přeživšího holocaustu Arnošta

Lustiga (1926–2011). Biografické fotokoláže, „až téměř divadelně sugestivní v popisu i vizuálním doprovodu“, vykreslují zážitky formou krátkých rozhovorů s jeho postupně dospívajícím synem a dcerou v kontextu významných událostí historie.

11. 7. 2024 / 20.00 hodin

Vzpomínka na BIIb 2024, Jízdárna Pražského hradu

Slavnostní koncert k 80. výročí likvidace tzv. terezínského rodinného tábora v Osvětimi-Birkenau zahájil svým pozdravem prezident republiky Petr Pavel.

Slavnostní večer zajistil Památník ticha ve spolupráci se Správou Pražského hradu a Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK z dotace o. p. s. Památník šoa Praha od ministerstva financí (veřejné pokladní správy).

Obě uvedené skladby mají svůj velký příběh spojený s židovskými příběhy: první v osobnosti George Szella, jenž upravil pro orchestr původní osnovu pro smyčcový kvartet **Bedřicha Smetany Z mého života**.

Druhým titulem večera byla původní kompozice pro saxofon, klavír a orchestr **Jaroslava Jakuboviče (*1948) *Sára a Abrahám***.

Vystoupil Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK a sólisté **Jaroslav Jakubovič** a **Emil Viklický**. Dirigoval **Tomáš Brauner**.

Slavnostní večer uvedla **Jitka Čvančarová**, která na závěr

zazpívala ***Horchat Hai Caliptus*** izraelské autorky **Na'omi Šemer (1930–2004)**. Píseň je citací z filmu *Nabarvené ptáče* režiséra **Václava Marhoula**, jenž byl také účastníkem večera.

Prímý přenos pro program ČT art umožnil divákům sledovat koncert v reálném čase. Večer byl z hlediska sledovanosti vyhodnocen jako nejúspěšnější televizní hudební přenos posledních let.

3. 9. 2024 / 16.00 hodin

Pojmenování ulice Nicholase Wintona

Nádraží Bubny se v programové péči autorského kolektivu Památníku ticha připravovalo na pojmenování ulice spojující komunikace Veletržní a Dělnickou již řadu let. Záměr byl

projednán s místopisnou komisí pražského magistrátu a ve spolupráci s Prahou 7 již před lety prosazen k přijetí. Společně s otevřením prozatímního pěšího průchodu stavenišťem nového železničního koridoru byl slavnostně odhalen uličník pro budoucí městskou dopravní cestu, jež spojí dolní Holešovice s Letnou.

Slavnostní události se zúčastnili zástupci města, významní političtí představitelé, mnoho členů diplomatických sborů a také „Wintonovy děti“ spolu s potomky sira Nicholase Wintona.

Na hudební vystoupení Petry Ernyeiové navázala bubenická show kapely Tam Tam Batucada, která tak v duchu tradičního *Bubnování pro Bubny* zpřístupnila pro první poutníky cestu ve stopě nové ulice – zatím prostupu spojujícího Letnou s Holešovicemi.

Katalog *Expedice Bubny*

Třísvazkový katalog je nejen shrnutím postupného vývoje a veřejné komunikace autorského týmu Památníku ticha, ale je také specifickou „zprávou o stavu“, zamýšlející se nad situací paměťové kultury v naší zemi. Shrnul 12 let úsilí týmu Památníku šoa Praha o vytvoření aktivního památníku válečných příběhů šoa v místě paměti – nádraží Bubny.

Jak to bude s dalším příběhem bývalého bubenského nádraží a jeho okolí, to dnes, po odvolání zakladatele a tvůrce záměru Pavla Štingla z pozice ředitele státní příspěvkové organizace ministrem kultury, nelze odhadnout.

Všechny tři díly katalogu jsou zdarma ke stažení na webových stránkách:

<https://www.pamatnikticha.cz/expedice-bubny/>

Na podzim roku 2024 začal v režii kolektivu autorů Památníku ticha a v dramaturgii Víta Poláčka vznikat dokumentární film, jehož uvedení je plánováno na rok 2025. Díky tomu, že celé období 12 let funkčního rozvoje památníku bylo zaznamenáváno na minidokumenty, máme dnes k dispozici desítky hodin archivních snímků, které využijeme jako nosný materiál k ilustraci velkého dokumentu o jednom pokusu o vytvoření nového památníku velkých příběhů 20. století, jenž po úspěšném desetiletém rozvoji obsahu i projektu podlehl normalizaci státní správy následkem blíže relevantně nezdůvodněného rozhodnutí ministra kultury.

Původní nezisková organizace měla svůj čestný board, státní organizace měla poradní sbor sestavený z osobností, jako je Petr Pithart, Radka Denemarková, Václav Marhoul, Jaroslav Spurný, Jaroslav Róna, Jan Urban a mnoho dalších nositelů nezpochybnitelných jmen. S těmi, kteří se dožili, jsou a budou natočeny obsáhlé rozhovory, jež vyhodnotí příběh Památníku ticha v souvislostech s dobou a potřebami státu.

5. 9. 2024 / 16.00 hodin

Náborové fórum Války slov

Symbolickou i věcnou tečkou za kulturními aktivitami autorského týmu ve státní organizaci Památník ticha bylo páté náborové fórum. Uskutečnilo se již tradičně v rezidenci pražského primátora. Bylo věnováno 85. výročí počátku války a v jeho nadčasovém kontextu současné válečné propagandy a dezinformační rétorice manipulující s hodnotami a významy protismyslně citovaných metafor, zneužívaných v současném a nadčasovém politickém výkladu příčin novodobých válek.

Večerem, jenž se uskutečnil již po jmenování nové ředitelky s. p. o., zazněla slova rozloučení původních osobností podporujících zakladatelský autorský tým Památníku ticha.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/14735698443-nazorove-forum-pamatniku-ticha/22493800093/>

Válka slov tu byla odevždy, ale nikdy nebylo tolik těch, kteří je mohli a chtěli slyšet. Nikdy proto nebylo tak blízko od slov k válkám. A to je náš problém. Lidé, když je jich náhodou slyšících a čtoucích příliš mnoho, chtějí jednoduchá slova a my jsme moc složití. A jsme na to hrdí, protože je to čest našeho řemesla, nebýt triviální. Protože víme, že pravda je složitá a je možné se k ní jen přibližovat.

...A tak se ze zkušenosti může pomalu rodit moudrost. Rádkyně, když všechno naučené, osvojené, je k ničemu. Jen ji ještě nemáme. Proto nás ti zranění neposlouchají. Ale i my jsme nějak zranění, hříšní, jen někteří z nás o tom nechtějí slyšet, natož psát. Taký jsme možná někdy věřili tomu, co byla dezinformace než falešná idea. Dělali jsme chyby, nejsme vševědoucí.

Války zuří, zůstaňme klidní, pokorní, pak nás možná uslyší i ti, kteří se neumí bát. Buďme s nimi, i když my se nebojíme.

Petr Pithart, z úvodu pátého náborového fóra Památníku ticha

— — —
Závislost této země a jejích bolestivých odkazů minulosti na rozmarech falešné demokracie, kterou prožíváme, je destruktivní. Hrozí nejen opakováním prožitého, ale naprostým rozkladem vztahů mezi těmi, kdo by měli o zachování paměti v této zemi pečovat.

Vyzývám také – při vši účtě – novou, ještě nejmenovanou ředitelku Památníku ticha, aby zvážila, zda ona sama nebyla zneužita svým neuváženým vstupem do politicky objednaného výběrového řízení na jednu uchazečku a zda se opravdu chce ujmout této kulturní destrukce. Jmenování nového statutára, tak jak bylo režírováno, je ostudou a v nejlepším případě skokem zpátky o deset let.

...Pokud ovšem nebudeme svědky bezostyšné krádeže autorského díla, kterým podstata Památníku ticha je – nebo byla.

Samotný název Památníku ticha, vyjádřený naším týmem se záměrem, jež jsme před deseti lety představili, je autorská licence popraveného kolektivu. Já bych se s tímto testamentem na židli ředitele památníku beze jména asi posadit nechtěl. Není to vina nové statutárky, ale zcela logický výsledek systému, jenž se nazývá administrativa ministerstva kultury.

Tolik k dnešní válce slov – zde – v rezidenci pražského primátora.

Děkuji za pozornost a se všemi se loučím.

Pavel Štingl, závěrečná řeč pátého názorového fóra Památníku ticha

Činoherní klub uvádí – celoroční přehlídka amatérských divadelních souborů

„Činoherní klub uvádí“ je projekt, který zve amatérské soubory z celé České republiky na jeviště Činoherního klubu. Tento projekt probíhající od roku 2007 s podporou Ministerstva kultury ČR scénuje obraz setkávání amatérského divadla s profesionální divadelní scénou. Od roku 2003 do konce září 2024 se odehrálo na divadelních prknech Činoherního klubu 310 představení – z toho 106 souborů bylo mimopražských. Dramaturgická rozvaha projektu vychází ze spolupráce s NIPOS-ARTAMA (neprofesionální divadelní aktivity), z Památníku šoa Praha a jeho projektu „Od svědectví k podobenství“ (využívání dramatické výchovy ve vzdělávacím procesu) a z individuálního objevování souborů, které mají scénickou a lidskou jedinečnost.

Přehlídka amatérských souborů „Činoherní klub uvádí“ je příležitostí zvát neprofesionální soubory nejen z Prahy, ale z Čech, Moravy a Slezska na jeviště Činoherního klubu. Ten se stává prostorem, kde jednou za měsíc může být divák přítomen setkání s lidskou činností ze záliby a může zažít její proměnu v divadelní prožitek.

V roce 2024 odehrálo 12 souborů 14 inscenací ve 12 představeních. Kromě pražských souborů se podařilo zajistit i divadelní soubory z krajů Libereckého, Středočeského,

Jihočeského a Ústeckého. Projekt se tím podařilo přenést i do regionů napříč Českou republikou.

Soubor: Divadlo Prima den

Název představení: STRANGE LOVE (Jaroslav Rudiš, Petr Pýcha)

Datum premiéry: 29. 1. 2024

Anotace: Černá komedie o prvním a posledním fanouškovi Depeche Mode v Československu.

Režie: Petr Egrt / Divadelní úprava: Barbora Marysková /
Technická spolupráce: Oksana Batalová / Hrají: Robert Šmíd,
Petr Egrt, Barbora Marysková, Klára Marysková, Vladimír
Strouhal a Marek Trávníček

Soubor: Hildegarda junior / Horní Bolíkov

Název představení: PRAVDA O VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY (Rengée a Tony Tunklovi)

Datum premiéry: 4. 2. 2024

Anotace: Hra o dvou dějstvích a třinácti obrazech podle Hildegardy Řeřichové. Hra ryze autorská. Je „pravdivým“ příběhem o založení Československé republiky.

Režie: Petra Sedmička

Havlíková Kalinová a Tony Tunkl / Scénická hudba: Martin Šíma / Autor týdeníku: Tomáš Tunkl / Náповěda (suflér): Eva Vázlerová / Scéna, kostýmy, plakáty: Renata Tunklová / Stavba kulis a osvětlení: Pavel Vázler / Zvuk a projekce: Tomáš Tunkl / Schody vyrobil: Míra Vrátil / Hrají: Adéla Řičánková, Eliška Tichá, Natálka Burešová, Sára Skořepová, Bára Vondrová, Eliška Kaštánková, Leontýnka Kaštánková, Lucie Suchánková Hochmanová, Nicola Vázlerová, Laura Vázlerová, Tomáš Tichý, Matěj Vázler, Pavel Slavík / Komentář k týdeníku namluvil: František Havlík

Soubor: TisíciHRAn

Název představení: DUSNO

Datum premiéry: 26. 3. 2024

Anotace: Představení vhodné pro žáky od druhého stupně, středoškoláky a všechny ostatní.

Co říci o době normalizace, kterou mnozí důvěrně znají a jiní si těžko představí, jak se v ní

žilo? Tentokrát jsme se poprvé sami ocitli v roli pamětníků a množství vzpomínek nás zavalilo.

Možnost reflexe a odstupu od normalizační etapy našich dějin teprve pomalu vzniká.

V inscenaci zpracováváme osobní příběhy žité za normalizace a snažíme se bez příkras i bez hořkosti přiblížit každodenní život v atmosféře přidušené svobody. Většina z nás patřila k dětem šedé zóny. Čerstvě namletá káva voněla v každé samoobsluze, polárkáč byl z pravé smetany a my si zpívali, že dělání je lék. Co jsme si vzali z doby, kdy se bez úplatku nedala koupit ani zelenina a duchovní rozměr byl povolen pouze v nadpřirozeném světě televizních pohádek? Co z té „šedé“ v nás zůstalo?

Vyprávíme příběhy mladých lidí nezatížených minulostí, kteří sledují svět kolem. Konfrontují se s postoji svých rodičů a své postoje teprve hledají. V nové inscenaci se proplétají čtyři osudy Anky, Davida, Juanity a Evy. Anka jednou řekla: „Měla jsem děti v té nejhorší době.“ Její příběhy o socialistické zdravotní péči sedmdesátých let, kde všemu vládne norma, jsou drsné. Ostatní vypravěči se do této doby narodili, Eva do montovaného domku na vesnici, David a Juanita do paneláků na zbrusu novém sídlišti.

Doba normalizace v nás probouzí především otázky.

Námět, dramaturgie, režie: TisíciHRAn / Projekce: Zdeněk Durdil / Světla: Vojtěch Kopta / Vypravěči: Anna Dlasková, David Kabzan, Juanita Kansil, Eva Čechová

Soubor: Kladina / Kladno

Název představení: KÓTA 75 (Jiří Homola)

Datum premiéry: 28. 4. 2024

Anotace: Jakou cenu má lidský život? A stojí za to o něj bojovat, i když zrovna bolí ho žít?

Režie: Miroslav Večerka / Hrají: Jana Kolařová, Jana Procházková, Soňa Machová, Iveta Fialová, Karel Koláček, David Mach, Marian Srpoň, Luboš Týle, David Volf

Nadpozemské drama, v němž vám andělé budou průvodci srdeční krajinou, kde se odehrává bitva o kótu nejcennější.

Přijďte do divadla mezi šrapnely, hvězdy, klauny, ale i ty, kteří se vám možná nápadně podobají...

Amatérský divadelní soubor Kladina působí v Kladně již od roku 2010 a stal se nedílnou součástí místní kulturní scény. Jedná se o autorské divadlo. Neobvyklým počinem bylo jistě uvedení *Skladu v prostorách dolu Mayrau* v rámci *Muzejní noci*, stejně jako nedávné představení *Černých madon* tamtéž. Prozatímním vrcholem Kladiny je sedm vystoupení v projektu „Činoherní klub uvádí“.

Soubor: Dramacentrum Bezejména / Liberec

Název představení: SVĚDECTVÍ O ŽIVOTĚ V KLDŘ

Datum premiéry: 19. 5. 2024

Anotace: Fiktivní příběh matky a dcery prokládaný reálnými rozhovory dokumentujícími život v nejtemnější zemi světa. Podle předlohy Niny Špitálníkové: *Svědectví o životě v KLDR*.

Režie: Miloslava Čechlovská / Hrají: Laura Levko, Verča Zajícová, Káťa Sikorská, Zuzka Pavlů, Ema Schuhová, Vojta Matějčka, Míša Petráčková, Káťa Kloučková, Viki Benešová, Bára Kalendová, Matěj Komrzý, Vojta Votrubec, Lucka Votrubcová, Natali Kahounová, Týnka Šťastná, Soňa Bergmanová a Anička Zbránková

Inscenace vychází z knihy Niny Špitálníkové *Svědectví o životě v KLDR*, tedy z autentických rozhovorů se severokorejskými uprchlíky z rozličných vrstev společnosti a s různými motivacemi k útěku. Útržky rozhovorů v inscenaci zazní doslovně. Do této koláže zobrazující život v KLDR i sondu do myšlení jejích obyvatel soubor doplnil částečně fiktivním příběhem matky a její dcery.

Soubor: Taneční a pohybové studio Magdaléna / Rychnov u Jablonce nad Nisou

Název představení: MAAGAL

Datum premiéry: 19. 5. 2024

Anotace: „Věříš mi – věřím ti, víš a vím, buď jak buď, nezradíš – nezradím.“

Choreografie: Ludmila Rellichová a dívky / Dramaturgie a režie: Ludmila Rellichová / Hudba: Sylvia Bodorová / Zpěv: Matylda Homolová / Light design: Martin Šulc / Pohyb: Jedenáct dívek

Motto: „Věříš mi – věřím ti, víš a vím, buď jak buď, nezradíš – nezradím.“ Tuto tajnou přísahu svěřila Helga Pollaková svému deníku. Jí i dalším děvčatům z pokoje 28 dívčího heimu L410 terezínského ghetta skýtala tato přísaha v nejobtížnější etapě jejich života důvěru, naději a sílu přežít. Poselstvím našeho představení je síla víry v život, přátelství, lásku. Jen tak můžeme přežít jako lidstvo.

Soubor: Studenti Gymnázia Přírodní škola

Název představení: DENÍKY (Alena Bruthansová)

Datum premiéry: 14. 5. 2024

Anotace: Premiéra divadelní hry Aleny Bruthansové podle deníku čtrnáctiletého Pavla Weinera v podání Kluků a Holek z Gymnázia Přírodní škola.

Jaký byl Pavlův Štědrý den roku 1944 v Terezíně? Vráť se táta a Handa? Podaří se najít volnou cestu z ghetta pro vánoční stromek? A dá se alespoň na chvíli zapomenout a žít?

Pavel Weiner začíná psát svůj deník 4. dubna 1944. V koncentračním táboře Terezín byl společně s rodiči a starším bratrem. Deník píše, když je mu teprve dvanáct a třináct let, tedy ještě jako dítě. V deníku popisuje to, co dělá, jaké má úkoly, do jaké práce chodí, navštěvování tajného vyučování, hraní fotbalu a další věci. Deníku se svěruje s pocity, které má v Terezíně. Popisuje, jak je každá informace o transportech zdrcující.

„Cestou potkávám Kopperleho, který mi říká, že je na transportní listině. Vůbec celé A. K. je postiženo. Jsem nešťasten. Celý okolní svět mi je vedlejší.“

„Na cestě domů přemýšlím o tom, co pro mě Terezín udělal dobrého. Je mi již 13 let a již mohu samostatně nahlížet na svět. Pochopil jsem... Co je to život, a to je hlavní zásada a nejtěžší.“

Soubor: Studenti Gymnázia Přírodní škola

Název představení: NEPŘÁTELE (František Tichý)

Datum premiéry: 14. 5. 2024

Anotace: Ze vzpomínek Olgy Fierzové, spolupracovnice Přemysla Pittera.

Režie: Marek Matura / Hudba: Vít Novotný / Hrají: Kluci a Holky Gymnázia Přírodní škola

Květen 1945. Čtrnáctiletý Jehuha se vrací z koncentračního tábora. Nikdo z rodiny nepřežil, a tak nachází útočiště v zámku Kamenice u Prahy, kde humanista a pedagog Přemysl Pitter pomáhá dětem, jako je on, najít nový domov. Šťastné chvíle vytouženého míru a klíčících přátelství ale brzy naruší trestanecká skupina chlapců z Hitlerjugend, kteří jsou do Kamenice deportováni z Terezína. Dokážou děti z různých stran barikád k sobě najít cestu? A kde je hranice lásky a odpuštění?

Soubor: Divadelní Sekce Praha

Název představení: P.R.S.A. (Eugeniusz Szybal)

Data premiér: 9. a 23. 6. 2024

Anotace: Je to až komické, jak se hledají tři generace. Je to i smutné, když se náhodou najdou.

Překlad: Eva Bergerová / Dramaturgie: Divadelní Sekce Praha / Režie: Radvan Pácl / Kostýmy: Divadelní Sekce Praha / Scéna: Radvan Pácl, Filip Řezníček / Hudba: Martin Rufer, Zdeněk Kašpar (Pánevní dno) / Klavír: Luboš Přibyl (Pánevní dno) / Texty písní: Klára Trojanová, Jaroslav Müller alias Tluchoř / Harmonika, zvuk a světla: Václav Spurný / Proměna, výroba: Filip Řezníček, Jaroslav Hošínský, Jan Kuna, Gabriela Hánová / Grafika: Gabriela Hánová / Produkční: Petra Opplová / Produkce: Jaroslav Novotný / Hrají: Lucie Bláhová / Romana Štruncová / Petra Opplová / Eliška Hofmanová / Klára Trojanová / Filip Řezníček nebo Zdeněk Třískala

Obecně řečeno, zažili jsme a zažíváme velká dobrodružství jak v osobním životě, tak ve světě kolem nás. Inscenace P.R.S.A. je scénická výseč. Je to tvar našeho počínání v situaci, kdy naše setkání nenaplnuje představy, jaké v nás tato příležitost vyvolává.

Divadelní Sekce Praha je amatérský soubor, který byl založen roku 2007 a od té doby nastudoval jedenáct inscenací.

Soubor: Divadelní spolek Krakonoš / Vysoké nad Jizerou

Název představení: R.U.R. (Karel Čapek)

Datum premiéry: 17. 10. 2024

Anotace: „Bylo v nás tolik vůle, tolik chuti žít...“

Úprava textu, režie: Magdalena Bartoňová / Scénografie: Magdalena Bartoňová, Adam Bartoň, AI Midjourney / Kostýmy: Jana Lukeš / Hudební koláž: Adam Bartoň, AI Speechgen.io / Světlo: Jan Vaverka, Ondřej Vaverka, Matěj Strouhal / Zvuk: Jan Pohanka / Inspice, rekvizity: Alice Dvořáková / Text sleduje: Maxmilián M. Bartoň / Výroba kostýmů / Miroslava Jeřábková, Jana Lukeš, Eva Leštinová / Výroba scény a rekvizit: Josef Hejral, Vladimír Brtek, Jitka Rolečková, Štěpánka Skalská, Jiří Plucha, Magdalena Bartoňová, Adam Bartoň, Alice Dvořáková, Jan Vaverka, Jan Pohanka / Laboratorní stůl: Pavel Roleček / Fotograf / Pavel Vitek / Pohybová spolupráce: Arnošt Toms, Marta Tomsová / Kadeřnice: Eliška Macháčková / Hrají: Jan Lukeš, Jitka Rolečková, Martin Hnyk, Tomáš Hellmuth, Jiří Líbal, Josef Hejral, Zdena Hnyková, Štěpánka Skalská nebo Eliška Bezpalcová, Ondřej Hellmuth, Metoděj M. Bartoň, Magdalena Bašková nebo Veronika Horáčková

Soubor: Studenti Gymnázia přírodní škola

Název představení: TOVÁRNA NA ABSOLUTNO (Karel Čapek)

Datum premiéry: 17. 10. 2024

Anotace: Scénické hledání souvislostí dramatizací Čapkova románu *Továrno na absolutno* s chováním dnešního člověka.

Dramatizace: Johan Březka / Režie: František Prokop, Johan Březka / Hrají: Jakub Nekvasil, Jáchym Galuška, Marek Švejda, Štěpán Jícha, Barbora Martišková, Zuzana Bruthansová, Matouš Plecítý, Adam Pochman, Vojtěch Bruthans, Johan Březka

Soubor: Divadlo SoLiTEater

Název představení: STRÁŽCI TÁDŽ MAHALU (Rajiv Joseph)

Datum premiéry: 3. 11. 2024

Anotace: „To my dostáváme úkoly, které nikdo jiný nechce.“

Překlad: Jakub Škorpil / Režie: Libor Ulovec / Hrají: Václav Bartůšek a Jakub Charvát

Píše se rok 1648, Ágra, Indie. Přátelé Humájún a Bábur, strážci císařské gardy, mají pochybné privilegium hlídat u Tádž Mahalu noc předtím, než bude za úsvitu slavnostně odhalen jako nejkrásnější stavba světa. Událost, která otřese jejich hodnotami, přátelstvím a možná i životy.

Drama oceněné cenou Obie jako nejlepší americká hra roku 2016. Inscenace byla uvedena v hlavním programu *Jiráskova Hronova 2024*.

Soubor KOS Kytlice (Kytlický ochotnický spolek)

Název představení: Každý něco pro vlast (Václav Kliment Klicpera)

Datum premiéry: 24. 11. 2024

Anotace: Co myslíte? Kdo se stane oním starostou a dostane ruku správcovy dcery? ... „No, přece ten, který nejzraleji

a nejplněji má svou představu o pravém vlastenectví.“

Úprava a texty písní: Emil František Burian / Režie, výprava, dramaturgie: Helena Albertová /
Text závěrečné písně: Alida Horváthová / Režijní spolupráce: Andrea Landovská, Petr Kubát,
Vítek Vejražka / Asistentka výpravy: Lída Baslová / Hudební spolupráce – orchestr: Marie
Šťastná, Štěpán Skopový, Anna Bartošová / Výtvarník plakátu: Vítek Vejražka /
Produkce: Šárka Krejčová / Náповěda: Andrea Landovská / Hrají: Vítek Vejražka, Alida
Horváthová, Alena Roenschein, Tomáš Milata, Viktor Fatka, Karel Krejčí, Přemek Chlad,
Petr Kubát nebo Zdeněk Novák, Šárka Krejčová, Lída Baslová, Olinka Koderová, Katka
Trylčová, Viera Gutová, Jana Kostolná, Nada Rabová, Jarka Skopová

MEDIÁLNÍ OHLASY A PR KOMUNIKACE

V průběhu roku 2024 byla průběžně zajišťována mediální prezentace všem realizovaným projektům. PR výstupy přispěly k široké publicitě a zviditelnění celého našeho programu jak v tištěných, tak elektronických médiích, ve zpravodajských relacích, tematických reportážích a v rámci kulturních magazínů.

Součástí televizního pokrytí byl i přímý přenos vzpomínkového koncertu v Jízdárně Pražského hradu, který byl vysílán živě na programu ČT art a umožnil divákům sledovat umělecký výstup v reálném čase.

Pravidelně jsme zveřejňovali informace na našich webových stránkách www.pamatniksoapraha.cz, kde byly a jsou k dispozici tiskové zprávy, články a fotografie z realizovaných aktivit. K propagaci přispěli také partneři akcí, kteří se podíleli na medializaci a sdíleli informace o projektu prostřednictvím svých komunikačních kanálů, včetně sociálních sítí a newsletterů.

Všechna představení *Celoroční divadelní přehlídky* byla anoncována na webových stránkách a v pravidelných tiskovinách Činoherního klubu (<https://cinoherniklub.cz>) a Památníku šoa Praha o.p.s. (www.pamatniksoapraha.cz). Projekt byl také prezentován prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Instagram) a dále na webových portálech www.divadlo.cz a www.scena.cz.

Tímto komplexním přístupem byla zajištěna široká informovanost veřejnosti a efektivní propagace všech projektů Památníku šoa Praha v roce 2024.

Tiskový servis a PR poradenství poskytly Klára Bobková a Martina Reková z agentury 4press.

STATUTÁRNÍ ORGÁN, SLOŽENÍ SPRÁVNÍ RADY A DOZORČÍ RADY

Na červnovém zasedání správní rady bylo rozhodnuto o zúžení počtu jejích členů na tři a změně ředitele obecně prospěšné společnosti. Převoleny byly správní a dozorčí rada. S platností od 1. července 2024 je složení následující:

Statutární orgán – ředitel: LEOŠ VÁLKA

Správní rada:

předsedkyně správní rady: MARIANA ČAPKOVÁ

členka správní rady: HELENA KOENIGSMARKOVÁ

člen správní rady: PETR HLAVÁČEK

Dozorčí rada:

předseda dozorčí rady: TOMÁŠ KRAUS

člen dozorčí rady: TOMÁŠ TÖPFER

člen dozorčí rady: JAROSLAV RÓNA

ZÁVĚR

Rok 2024 byl pro Památník šoa Praha o.p.s. (nyní Památník ticha o.p.s.) obdobím významných změn, ale také intenzivní práce. Navzdory institucionálním destrukcím a personálním obměnám se podařilo udržet kontinuitu programu, jenž si klade za cíl připomínat tragické události minulého století a jejich přesah do současnosti.

Prostřednictvím vzdělávacích a kulturních akcí jsme pokračovali v oživování místa paměti – nádraží Bubny – a v podpoře široké veřejné diskuse o tématech historické paměti. Kladli jsme důraz na spolupráci s mladou generací, kreativními pedagogy, umělci a odbornou veřejností. Pokračovali jsme v divadelních seminářích a přehlídkách programu *Od svědectví k podobenství*, publikovali jsme katalog *Expedice Bubny*. Uspořádali jsme také řadu vzpomínkových událostí, k nimž jsme nabídli kvalitní kulturní program.

Následkem změn ve vedení státní příspěvkové organizace jsme zahájili práce na dokumentárním filmu, jenž shrne příběh dvanáctiletého úsilí v místě paměti. Bude epilogem za pokusem o zřízení aktivního centra v místě paměti v prostoru Bubny-Zátory. Bude také prologem pro nový program staronové neziskové organizace, jež pod obnoveným jménem Památník ticha o.p.s. bude nadále v partnerství s tradičními historickými a paměťovými centry usilovat o rozvoj kulturního proudu, jenž je v naší realitě – navzdory všem bezpečnostním rizikům – stále chápán jako osvěta nezapomínání.

Desetiletý experiment s připomínáním minulosti pro současnost je potřebnou podporou neúčinné vzdělávací koncepce pro minulost 20. století a jeho totalit. Je alibisticky pasivní k nepoučitelnosti lidského rodu, jenž právě v posledních letech opět dokazuje svou hluchotu a slepotu k poselství prožitých událostí a zkušenosti svědků, obětí i přeživších.

Kultura paměti v péči státního systému je opatrným šimráním v rétorice kariérních politiků a jejich prázdných gestech v místech spojených s dramaty minulosti. Další cesty Památníku ticha budou tedy dalším experimentem s obsahem a odkazem velkých příběhů našich rodičů a prarodičů v nestátním sektoru.

Děkujeme všem partnerům, podporovatelům, dobrovolníkům, umělcům, školám a veřejnosti, kteří s námi sdílejí přesvědčení, že je důležité o minulosti mluvit – ne formálně, ale s vnitřním přesvědčením a s respektem k těm, jejichž osudy není dobré zapomenout.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

OTEVŘENÝ DOPIS K ROZHODNUTÍ MINISTRA KULTURY VYPSAT VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA NOVÉHO ŘEDITELE PAMÁTNÍKU TICHA

Pavel Štingl, ředitel Památníku ticha, ministru kultury Martinu Baxovi

Vážený pane ministře,

respektuji Vaše právo vypsát výběrové řízení na jakýkoli post ve Vašem resortu.

Tedy i na pozici ředitele příspěvkové organizace Památník ticha, kterou jsem založil, řadu let řídil a programoval.

K čemu se však musím ohradit, je tiskové prohlášení Ministerstva kultury ČR k výběrovému řízení, kde uvádíte, že primárním důvodem Vašeho rozhodnutí je: „*neuspokojivý vývoj prací na rekonstrukci Nádraží Praha Bubny, která fakticky vůbec nezačala, byť ministerstvo kultury pro tento klíčový projekt, který je součástí programového prohlášení vlády, zajistilo finance i podmínky*“.

Vážený pane ministře, dovoluji mi jako autorovi záměru proměny nádraží Bubny pro místo paměti věnované padesáti tisícům deportovaných pražských Židů zopakovat pár zásadních faktů:

Celý tento projekt připravila a financovala námi založená instituce Památník šoa Praha. Na projektu pracuji s početným odborným týmem spolupracovníků a poradců už více než 12 let. Jsou mezi nimi osobnosti jako Tomáš Töpfer, Leoš Válka, Jaroslav Róna, Tomáš Kraus, Helena Koenigsmarková a další.

Z našeho čestného boardu nás podporovali kníže Karel Schwarzenberg, Madeleine Albrightová, Philip Zimbardo, přeživší šoa a jejich příbuzní.

Zpracovali jsme obsahový záměr budoucího památníku jako místa aktivního vzdělávání i koncepci revitalizace nádraží Bubny, včetně soutěže na architektonické řešení a další projektování až po stavební povolení. Ještě před transformací neziskové společnosti do státní organizace jsme zahájili přestavbu.

Od našeho založení jako státní organizace bohužel vše stagnuje. Ve chvíli, kdy jste pro tento náš projekt administrativně zprocesoval finance plánované již předchozí vládou, mohli jsme se v řádu několika měsíců pustit do přestavby a nyní otevírat památník i s expozicí. Místo toho jste nově vzniklou příspěvkovou organizaci podrobil kontrolám, které po roce a půl zkoumání našich prvních čtyř měsíců shledaly, že jsme nic nezpronevěřili.

O tom jsem Vás informoval písemně 14. února 2024 a také o tom, že tento proces na celé měsíce vyblokoval jednu z našich několika pracovních sil...

Zřídil jste poměrně nestandardním výnosem ministra Pracovní skupinu s cílem přezkoumat naši obsahovou koncepci, jež vycházela z mnohaleté přípravy navazující na programovou činnost související s místem paměti Nádraží Bubny.

Početná skupina za rok a půl své činnosti pod vedením profesora Michala Stehlíka neposunula obsahový záměr prakticky nikam (nepočítám-li zkrácení naší stopadesátistránkové synopse na několik málo listů).

Bez jakéhokoli předběžného ujednání jste v únoru 2023 změnil zřizovací listinu Památníku ticha a přidal povinnost spolupráce a kontroly Národního muzea nad obsahovým i investičním rozvojem Památníku ticha. Opakovaně jsem Vás osobně i písemně informoval o tom, že nikdo z kolegů Národního muzea za nás administrativní procedury nezpracuje. Opakovaně jsem Vás žádal o naplnění stavu našich pracovních míst na počet uvedený v našem zřizovacím konceptu schváleném vládou či přidání financí na administrativu, ale marně.

Je tomu právě rok, kdy jste nás svolal po skončení komunikace s Pracovní skupinou na setkání s Vašimi kolegy investičního odboru, kde jste nás ubezpečili, že do Vánoc vypíšeme soutěž na dodavatele stavby. Pak nás ovšem ti stejní kolegové investičního odboru MK ČR zahrnuli novými formálními požadavky, z nichž bylo jasné, že tato stavba nebude zahájena ani za dva roky.

Nyní nás (mne) veřejně kritizujete za to, že jsme od počátku Vašeho působení nedokázali pro stavbu udělat vůbec nic. Je třeba zdůraznit, že jsme bohužel zcela ve Vašich rukou. Čelíme technokratickým požadavkům, jejichž zadání se mění. Tímto „kafkovským procesem“ procházíme v počtu čtyř zaměstnanců, ačkoli máme dnes mít pracovní tým 12–15 lidí (dle podkladu schváleného vládou). Zajišťujeme administrativní a kulturní provoz organizace z rozpočtu, který – dle podkladu předchozí vlády – máme dnes mít 2,5× vyšší. Provozní finance určené na rozvoj instituce a její kulturní komunikaci jste zkrátil v roce 2023 na 10 %(!) původního rozpočtu určeného na výstavní, vzdělávací a vzpomínkovou činnost.

Památník ticha, jako nezisková organizace, za předešlých deset let vyprodukoval stovky akcí reflektujících příběhy šoa. Navštívily je desetitisíce lidí a další statisíce je sledují v přenosech veřejnoprávních médií. Úspěšnou vzpomínkovou událostí s přímým přenosem České televize také byl minulý týden na Pražském hradě koncert k 80. výročí likvidace rodinného tábora.

Následující den ráno jste mi sdělil své rozhodnutí o plánované výměně ředitele Památníku ticha s tím, že se mohu do výběrového řízení přihlásit. Ve stejnou chvíli se na webových stránkách MK ČR objevilo oznámení o vyhlášení výběrového řízení a tiskové prohlášení o mé manažerské neschopnosti zahájit přestavbu nádraží Bubny, které mne v soutěži jasně diskriminuje.

Celou situaci asi nejlépe vystihl Leoš Válka, současný ředitel Památníku šoa Praha, slovy: ***Ministerstvo po nás chce, abychom závodně běželi maraton, ale před tím nám prostřelí obě nohy a zakáže lékařské ošetření.***

Musíme se ptát, proč je takto necitlivě nakládáno s hotovým projektem přestavby nádraží Bubny, který již má stavební povolení, a hlavně proč jste svým rozhodnutím o zkrácení dotací na kulturní rozvoj v podstatě zbavil Památník ticha obsahu. Jak je možné, že skoro vše, co je dnes Památníkem ticha realizováno, vzniká z darů a podpor neziskové organizace, která takto v podstatě dotuje státní organizaci?

Pane ministře, uvádíte, že k rozhodnutí o vypsání výběrového řízení na mou pozici Vás vedla nespokojenost s naším přístupem s administrací přestavby, k němuž nám neposkytujete ani potřebné finance, ani zaměstnance. Vůbec však neberete v úvahu, že Památník ticha aktivně vytváří koncepce a vede široký dialog proti sílícímu antisemitismu. Že usilujeme o rozvoj žánru paměti a jeho využití proti dezinformacím hybridních válek. Že naše sezonní a putovní výstavy reprezentují Váš resort doma i v zahraničí a že naše organizace realizuje vzdělávací programy, které si sama financuje.

Paradoxem všeho je, že Vaše rozhodnutí přichází ve chvíli, kdy jsem já osobně projednal s panem ministrem dopravy Martinem Kupkou možnost, že by pro zásadní zjednodušení procesu mohl jeho resort převzít rekonstrukci nádraží Bubny a pomocí svých širokých kapacit jeho přestavbu realizovat.

Je žalostné, že Vaše rozhodnutí o mém nahrazení přichází ve chvíli, kdy jsme našli zásadní řešení, jak naplnit programové prohlášení Vaší vlády tak, abychom se vůbec dočkali nějakého výsledku.

Příloha č. 2

DRUHÝ OTEVŘENÝ DOPIS MINISTRU KULTURY

Vážený pane ministře, apeluji na Vás:

ZASTAVTE TOTO VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ!

Památník holocaustu není normalizovaná formalita. Jeho záměr nelze snadno předat jinému – nepřipravenému rozvojovému týmu.

Není asi těžké formálně naplnit zadání rekonstrukce objektu.

Hrozí však naprostá ztráta obsahu.

Předat takové zadání někomu, kdo za jediný měsíc napíše jakýsi plán na dalších šest let a smaže tím rozsáhlé mnohaleté přípravy našeho týmu, to je výraz naprostého nepochopení záměru.

Zodpovídáme se téměř padesáti tisícům deportovaných občanů Prahy.

Devadesát procent z nich zahynulo a my ani nevíme, kde jsou pochováni.

Takový memoriál není zadáním pro každého, kdo se přihlásí do narychlo vypsaneho konkurzu s nezvykle krátkou lhůtou na zpracování a podání celkové obsahové koncepce takto významné instituce.

Praha svým válečným obětem dluží tento památník desítky let. Před naším příchodem bylo toto místo paměti vnímáno jen jako ruina určená k budoucí stavební parcele. Před deseti lety jsme na cestě válečných transportů vztyčili sochu *Brána nenávratna* Aleše Veselého. Její rozměr byl koncipován jako zdvižený prst nad záměrem a také jako svědomí budoucnosti, pokud se projekt nového Památníku ticha nenaplní.

Prožíváme dobu poznamenanou novými konflikty, které rodí extremismus, antisemitismus a my máme rozvinuté vzdělávací i komunikační programy na jejich prevenci. Je logické je nyní zastavit a celý vývoj zahodit?

Nechte nás dokončit naši práci, která má smysl, jasné poslání a letitou přípravu. Práci, které jsme v odborném týmu věnovali uplynulých 12 let, která již byla obhájena před Vaší pracovní skupinou. Práci, která je založena na kreditu mnoha našich sezonních projektů, jež reprezentovaly naši zemi i v zahraničí. Práci, která je vázána naší odpovědností k památce obětí historických tragédií i snahou zabránit opakování těchto tragédií v současném turbulentním světě.

S pozdravem Pavel Štingl,

toho času dočasně jmenovaný ředitel Památníku ticha

Za poradní sbor Památníku ticha se připojuje **Petr Pithart**, předsedající

Mariana Čapková

Helena Koenigsmarková

Jaroslav Róna

Karol Efraim Sidon
Leoš Válka

Korespondenčně:

Jan Dobrovský
Petr Kolář
Petr Koura
Tomáš Kraus
Daniel Kummermann
Jan Polouček
Petra Procházková
Jaroslav Spurný
Jakub Szántó
Jana Šmídová
Tomáš Töpfer

=====

K otevřenému dopisu se vyjádřilo na tisíc kulturních osobností, mnozí poslali ministru kultury osobní dopisy. Jeho politické rozhodnutí však bylo nezvratné. Koncem srpna 2024 proběhlo osobní slyšení výběrové komise, která doporučila pro místo ředitele Památníku ticha novou statutárku – jedinou kandidátku krátkého letního výběrového řízení. Členové komise nebyli předem uveřejněni. Tím skončila spolupráce neziskové společnosti Památník šoa Praha a státní organizace Památník ticha, krátce nato přejmenované.